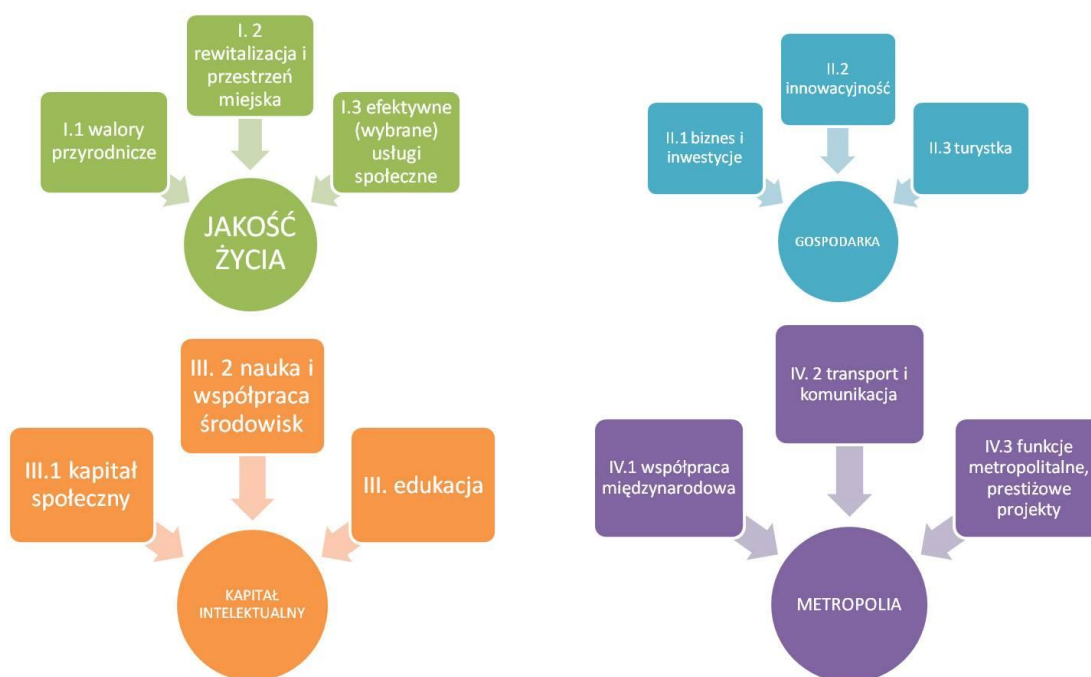

Wieloletni Program Rozwoju Szczecina na lata 2019-2023 - zidentyfikowane potrzeby budżetowe Miasta w zakresie wydatków majątkowych

Dokument „Wieloletni Program Rozwoju Szczecina na lata 2019-2023 - zidentyfikowane potrzeby budżetowe Miasta w zakresie wydatków majątkowych” stanowi uzupełnienie „Informacji o zidentyfikowanych potrzebach budżetowych na tle możliwości finansowych Miasta”, której zapisy określone zostały zgodnie z uchwałą określającą tryb prac na budżecie Miasta (Uchwała Nr XXX/877/13 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 maja 2013 r.).

Wybór wydatków i inwestycji nastąpił na podstawie zadań i projektów strategicznych zgłaszanych przez dysponentów przy użyciu Zintegrowanego Systemu Informatycznego – Finansowo-Księgowego (MS Dynamics AX 2009). Zgłoszenia przyjmowane były jednocześnie w zakresie prac nad WPRS na lata 2019-2023 – zidentyfikowane potrzeby budżetowe Miasta w zakresie wydatków majątkowych, jak i Informacją o zidentyfikowanych potrzebach budżetowych na tle możliwości finansowych Miasta. Poniższa prognoza zawiera również wnioski budżetowe wpływające do Wydziałów i Biur Urzędu Miasta od mieszkańców, Rad Osiedli, organizacji pozarządowych, Klubów Radnych oraz komisji merytorycznych Rady Miasta. Biuro Strategii dokonało wstępnej analizy przedstawionych przez dysponentów projektów i zadań strategicznych, w szczególności pod kątem zgodności poszczególnych celów i zadań z realizacją Strategii Rozwoju Szczecina 2025 według podziału zaprezentowanego poniżej. Największy nacisk w przeprowadzonej analizie kładziony był na poprawność przyporządkowania konkretnych inwestycji do poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju Szczecina 2025. Równie ważnym czynnikiem były priorytety rozwojowe, horyzont czasowy poszczególnych zadań oraz możliwość pozyskania dofinansowania zewnętrznego.

Największy wpływ na kształt modelu budżetu nie tylko w roku 2019, ale również w latach 2019-2023 ma uruchomienie perspektywy budżetu UE na lata 2014-2020 (z okresem rozliczenia środków do 2023 roku). Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na realizację budżetu majątkowego Miasta w poszczególnych latach jest ściśle związana z etapami wdrażania procedur przyznawania środków na poszczególne projekty inwestycyjne. Wynikiem tego jest koncentracja największych nakładów finansowych w 2020 roku, w którym absorpcja środków unijnych będzie najwyższa – zadania majątkowe z dofinansowaniem wyniosą aż 446 mln zł¹. Tabela poniżej przedstawia zestawienie dziesięciu wybranych największych i najbardziej kapitałochłonnych zadań inwestycyjnych w zakresie majątkowych planowanych do realizacji przez Miasto w latach 2019-2023. Największe inwestycje planowane do realizacji w latach 2019-2023 pochłoną

¹ W odniesieniu do 612 mln zł, na które składają się wszystkie inwestycje majątkowe Miasta w badanym okresie.

środki finansowe w wysokości 1,6 mld zł i będą stanowiły 76,18% wszystkich zadań realizowanych przez Miasto w przedstawionym horyzoncie czasowym.

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady finansowe w latach 2019-2023 [zł]	Stosunek wartości zadania do planowanego budżetu na lata 2019-2023 [%]
1	<i>Modernizacja dostępu drogowego do Portu w Szczecinie: przebudowa układu drogowego w rejonie Międzyodrza</i>	465 410 580	21,56
2	<i>Budowa i przebudowa torowisk w Szczecinie – etap II</i>	338 708 839	15,71
3	<i>Przebudowa Stadionu Miejskiego im. F. Krygiera</i>	289 937 394	13,43
4	<i>Budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Łęko wraz z infrastrukturą na przebiegu Trasy Średnicowej dla obsługi wewnątrz aglomeracji ruchu pasażerskiego w Szczecinie</i>	126 700 000	5,87
5	<i>Poprawa stanu technicznego obiektów oświatowych</i>	118 100 000	5,47
6	<i>Przebudowa ciągów komunikacyjnych DK 31 – rozbudowa skrzyżowania ul. Floriana Krygiera z ul. Granitową z odcinkiem drogi w kierunku autostrady A6</i>	83 062 667	3,84
7	<i>Szczecińska Kolej Metropolitalna</i>	79 119 728	3,66
8	<i>Przebudowa ulic: Niemierzyńskiej, Arkońskiej, Spacerowej do Al. Wojska Polskiego, etap III – Przebudowa ul. Arkońskiej (od pętli tramwajowej „Las Arkoński” do Al. Wojska Polskiego)</i>	56 687 710	2,62
9	<i>Budowa Szkoły Podstawowej przy ul. Kredowej w Szczecinie</i>	49 187 000	2,27
10	<i>Fabryka Wody – budowa aquaparku</i>	37 926 386	1,75
Największe inwestycje razem		1 644 840 304	76,18

Istotnym czynnikiem prognozy obejmującej zidentyfikowane potrzeby finansowe Miasta w zakresie zadań majątkowych jest budżet partycypacyjny, w tym inwestycje zgłoszone przez mieszkańców, Rady Osiedli i organizacje pozarządowe. Zgodnie z nowymi przepisami Ustawy o samorządzie gminnym, która weszła w życie 16 stycznia br., a które będą miały zastosowanie od początku 2019 roku, wysokość budżetu obywatelskiego musi wynieść co najmniej 0,5% wydatków gminy przedstawionych w ostatnim sprawozdaniu z wykonania budżetu. Miasto Szczecin kontynuując działania prowadzone w latach ubiegłych będzie stopniowo zwiększało wydatki na budżet partycypacyjny, w którym ogromną rolę odgrywa Szczeciński Budżet Obywatelski oraz realizacja zadań Rad Osiedli w ramach projektu Współfinansowanie Inwestycji Rad Osiedli. Ponadto wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, Miasto będzie kontynuowało prowadzone w latach ubiegłych spotkania środowiskowe oraz planuje przeprowadzenie szeregu konsultacji społecznych. W maju br. uruchomiony został projekt Kierunki Przyszłości 21/27, w którym oprócz możliwości zapoznania się z listą inwestycji podnoszących jakość życia mieszkańców planowanych do realizacji w nowej perspektywie UE, istnieje możliwość wyrażenia swojej opinii na temat zadań prowadzonych przez Miasto, obszarów w ramach których przyznawane będzie dofinansowanie oraz składania swoich propozycji inwestycji. Konsultacjom poddane zostały obszary: przeciwdziałanie zmianom klimatu, zwiększenie zatrudnienia, wzmacnianie bezpieczeństwa i współpracy wojskowej, zarządzanie przepływami migracyjnymi do UE oraz poprawienie zarządzania strefą euro.

Przechodząc do analizy zidentyfikowanych potrzeb budżetowych Miasta w zakresie wydatków majątkowych, w roku 2019 nakłady na realizację projektów kluczowych z punktu widzenia wdrożenia Strategii Rozwoju Szczecina 2025 kształtują się na poziomie **788 630 908 zł**. W dłuższej perspektywie czasowej tj. latach 2019-2023 planowane wydatki na zadania strategiczne wyniosą **2 157 757 650 zł**. Źródła finansowania zadań realizujących cele Strategii możemy podzielić na dwie grupy:

1. Środki w dyspozycji Miasta Szczecin w latach 2019-2023:
 - środki własne,
 - dotacje oraz środki z budżetu państwa,
 - środki pomocowe UE,
2. Środki podmiotów zewnętrznych, angażowanych w rozwój Miasta.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie zbiorcze wydatków majątkowych Miasta na realizację Strategii Rozwoju Szczecina 2025 w podziale na źródła finansowania ujęte w Zidentyfikowanych potrzebach budżetowych Miasta w zakresie wydatków majątkowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Nakłady finansowe w latach 2019-2023 [zł]	Udział poszczególnych źródeł finansowania w całości nakładów finansowych w latach 2019-2023 [%]
1	Nakłady Miasta:	2 157 975 650	100%
1.1	dotacje	35 221 493	1,63%
1.2	partycypacja	0	0%
1.3	środki pomocowe UE	555 083 109	25,51%
1.4	własne	1 567 671 048	72,65%

Do głównych źródeł finansowania wydatków przeznaczonych na rozwój Miasta zaliczają się **środki własne** na poziomie **1 567 671 048 zł**, które pochłaniają 72,65% wszystkich wydatków majątkowych Miasta w perspektywie czasowej na lata 2019-2023. Środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych to między innymi **środki pomocowe UE** w wysokości 555 083 109 zł stanowiące 25,51% finansowania wydatków majątkowych Miasta. Najmniejszy udział środków przeznaczonych na inwestycje rozwojowe Miasta możemy odnotować w przypadku **dotacji** w wysokości 35 221 493 zł stanowiące 1,63% nakładów.

Analizując nakłady Miasta w podziale na źródła finansowania, widać korelację z bieżącą perspektywą finansową 2014-2020, i kulminacją wydatkowania środków unijnych w 2020 r. Wtedy to udział procentowy środków pomocowych UE do ogólnych rocznych nakładów Miasta wyniesie 31,61%, a z uwagi na fakt iż wiele projektów znajduje się w trakcie oceny, prognozuje się jeszcze większy wzrost wydatków z dofinansowaniem zewnętrznym.

Warto przy tym zestawieniu wskazać, iż ogólna liczba zadań na lata 2019-2023 wynosi 145, co przy średnim finansowaniu zadania na poziomie około 10 mln złotych świadczy o małym rozdrobnieniu zadań i dużej koncentracji na inwestycjach o zasadniczym znaczeniu dla realizacji Strategii Rozwoju Szczecina 2025.

Zarówno w roku 2019, jak i w całej perspektywie lat 2019-2023, największym dysponentem wydatków majątkowych jest Wydział Inwestycji Miejskich (WIM). W latach 2019-2023 wydatki majątkowe na inwestycje realizowane przez WIM wyniosą ponad 933,5 mln zł, z czego w samym 2019 r. - około 351,7 mln zł. WIM realizować będzie największe kluczowe inwestycje Miasta tj.:

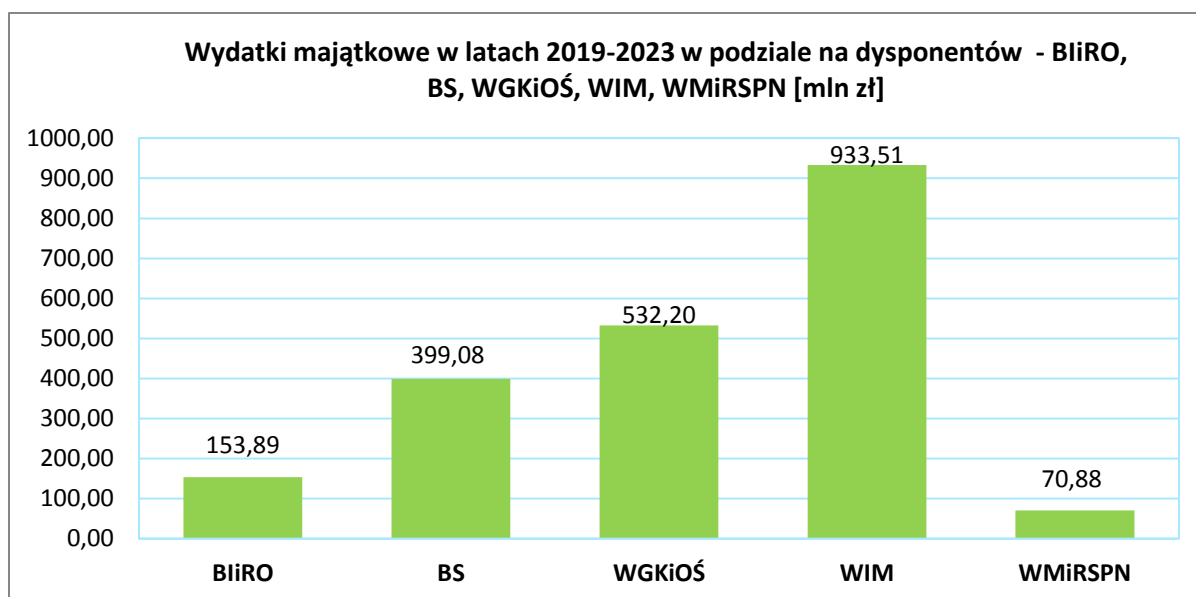
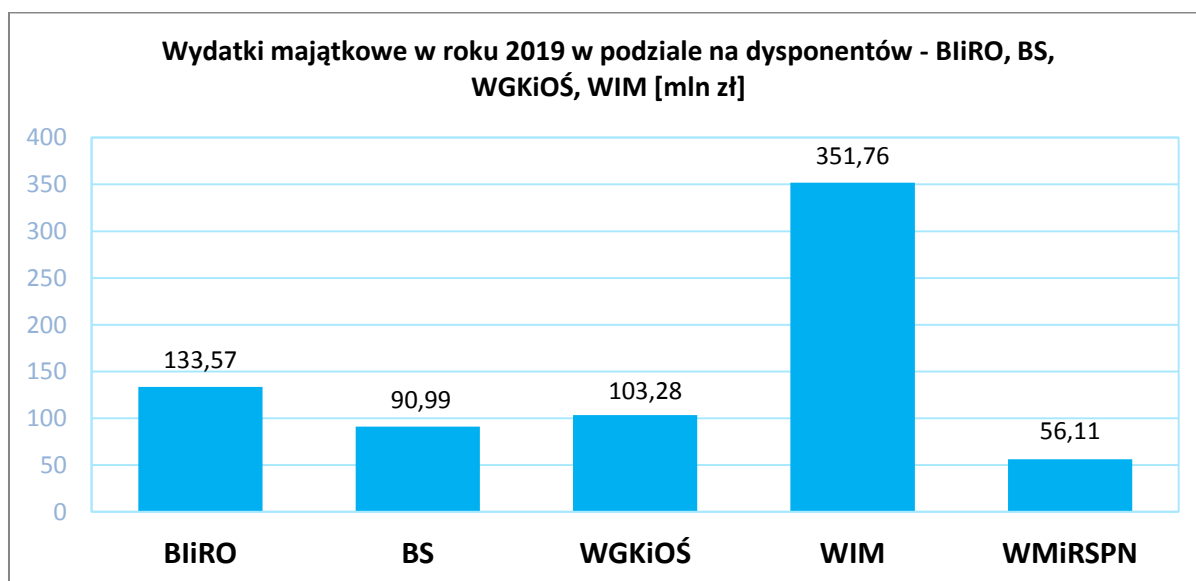
1. Modernizacja dostępu drogowego do Portu w Szczecinie: przebudowa układu drogowego w rejonie Międzyodrza,
2. Budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Łękno wraz z infrastrukturą na przebiegu Trasy Średnicowej dla obsługi wewnątrz aglomeracji ruchu pasażerskiego w Szczecinie,
3. Przebudowa ciągów komunikacyjnych DK 31 - rozbudowa skrzyżowania ul. Floriana Krygiera z ul. Granitową z odcinkiem drogi w kierunku autostrady A6.

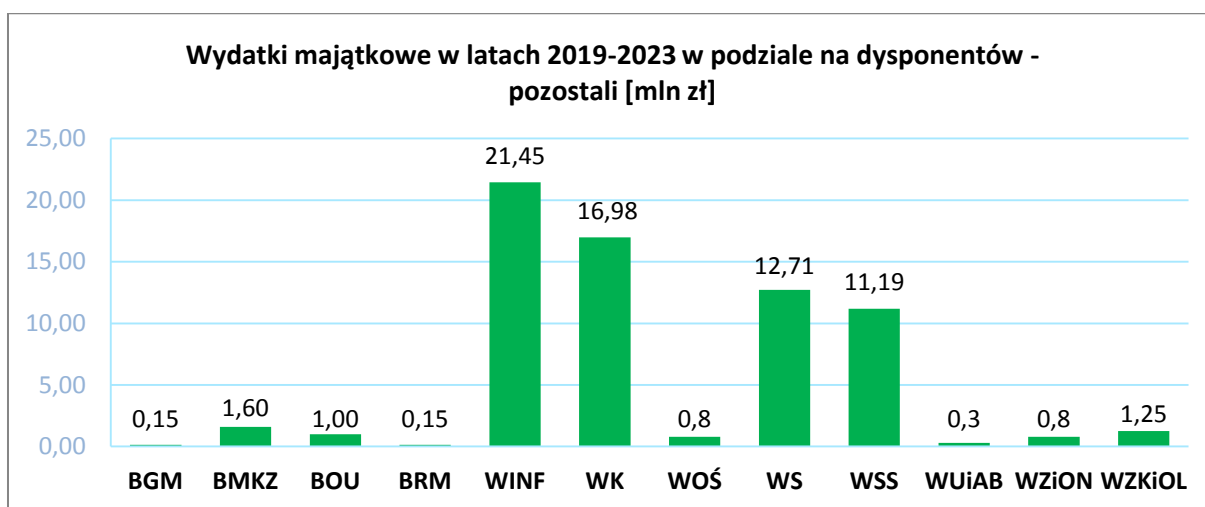
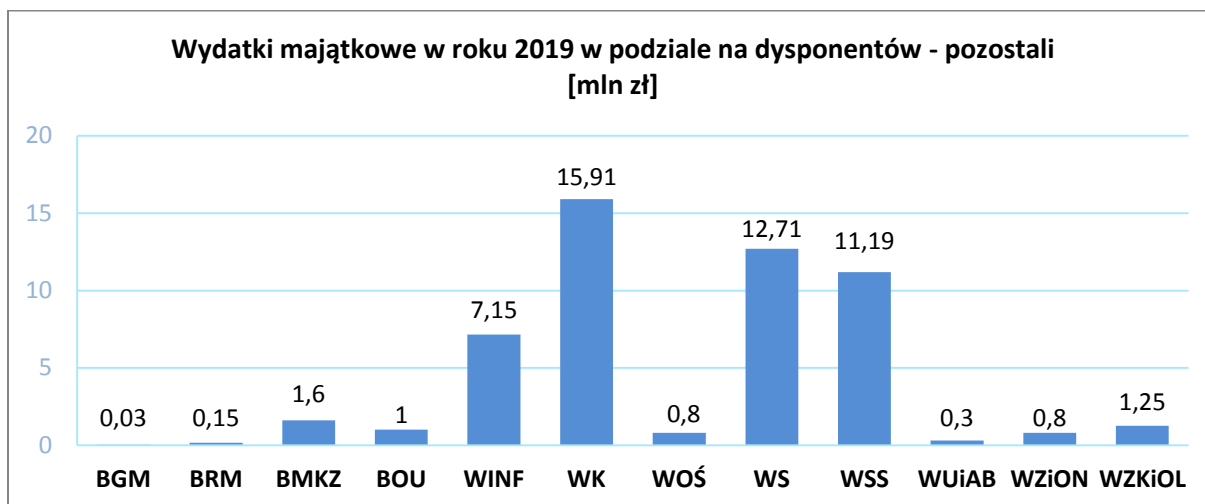
Tylko ww. kluczowe przedsięwzięcia pochłoną razem około 675,2 mln zł.

Na drugim miejscu wśród dysponentów wydatków majątkowych w roku 2019 znajduje się Biuro Inwestycji i Remontów Oświatowych. W przyszłym roku będzie dysponować budżetem wynoszącym około 133,5 mln zł. Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w 2019 r. na wydatki majątkowe przeznaczy 103,2 mln zł. Jedną z najbardziej

kapitałochłonnych inwestycji WGKiOŚ jest Budowa i przebudowa torowisk w Szczecinie - ETAP II. W roku 2019 inwestycja ta pochłonie 23 mln zł.

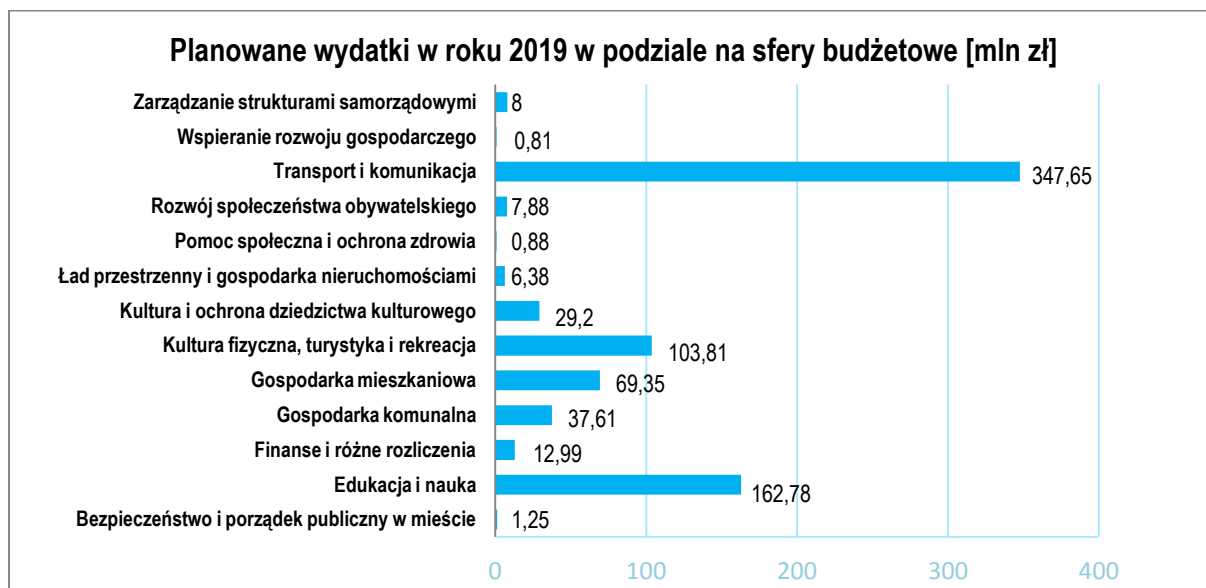
Ostatnim z wydziałów, którego wydatki majątkowe przekraczają 90 mln zł jest Biuro Strategii.

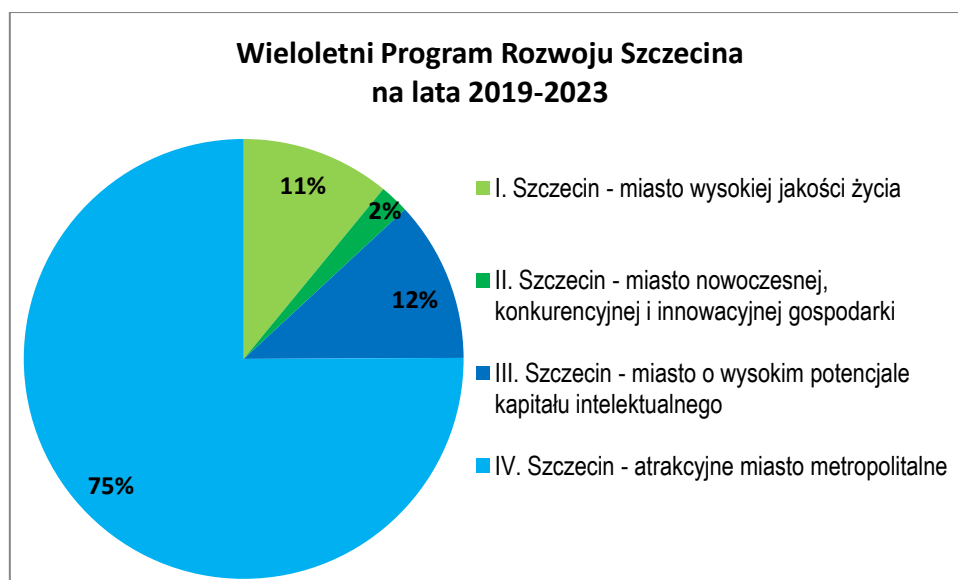
Analizując wydatki Miasta w podziale na sfery budżetowe można zauważyć, że największe wydatki w roku 2019 wynikają z realizacji inwestycji z zakresu transportu i komunikacji. Wynoszą one ponad 347,6 mln zł. Znajduje to odzwierciedlenie wśród największych inwestycji realizowanych w roku 2019, wśród których aż 6 na 10 dotyczy właśnie dostępności transportowej i poprawy układu komunikacyjnego Miasta.

Kolejną sferą budżetową, w której odnotowuje się wzrost nakładów inwestycyjnych jest edukacja i nauka. Planowane wydatki w zakresie edukacji i nauki wynoszą ponad 162,7 mln zł (20,6% wszystkich wydatków majątkowych). Sfera ta bezpośrednio związana jest z realizacją celu operacyjnego Strategii Rozwoju Miasta 2025 tj. „Poszerzanie zakresu, dostępności i jakości edukacji”. Ponad 13% planowanych wydatków majątkowych w roku 2019 stanowią inwestycje z zakresu sfery budżetowej „kultura fizyczna, turystyka i rekreacja”. Planowane wydatki na tą sferę wynoszą około 103,8 mln zł. Głównymi kapitałochłonnymi inwestycjami są „Willa Lentza, Etap II - Modernizacja obiektu” realizowana przez Wydział Inwestycji Miejskich oraz „Modernizacja obiektów Miejskiej Biblioteki Publicznej” prowadzona przez Wydział Kultury.

Rozpatrując nakłady finansowe Miasta przeznaczone na realizację Strategii Rozwoju Szczecina 2025 na poziomie **celów strategicznych**, możemy zauważyć, iż największe wydatki majątkowe przewidywane są w celu **IV. Szczecin – atrakcyjne Miasto metropolitalne** wynoszące **1 620 066 704 zł**. Zależność ta wynika z koncentracji w danym celu większości dużych inwestycji kapitałochłonnych i zadań strategicznych o charakterze „twardym”. Na drugim miejscu znajduje się cel **III. Szczecin - miasto o wysokim potencjale kapitału intelektualnego**, którego planowane całkowite nakłady w latach 2019-2023 wynoszą **255 157 000 zł**. Nieco niższe nakłady finansowe w zakresie zadań majątkowych przeznaczone są na cel **I. Szczecin – miasto wysokiej jakości życia**, stanowiący 11% wszystkich nakładów na projekty majątkowe Miasta. Najmniej środków przeznaczonych jest na cel **II. Szczecin – miasto nowoczesnej, konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki** – kształtują się one na poziomie 2% wszystkich wydatków inwestycyjnych. Cel ten realizuje głównie zadania tzw. „miękkie”, których nakłady są znacznie mniej kapitałochłonne w porównaniu z pozostałymi celami.

Poniższy wykres przedstawia podział nakładów finansowych na poszczególne cele strategiczne Strategii Rozwoju Szczecina 2025 w latach 2019-2023.

Cel I. Szczecin – miasto wysokiej jakości życia realizuje zadania z szeroko pojętej sfery społecznej, w której zawierają się takie obszary jak tereny zielone, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo czy kultura. Działania podejmowane w ramach przedmiotowego celu są ściśle związane z poprawą warunków życia i pracy mieszkańców. W ramach celu operacyjnego I.1. **Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych** wyróżnić możemy kilka zaplanowanych do realizacji

projektów, które w znaczący sposób wpłyną na rozwój Miasta w perspektywie czasowej na lata 2019-2023. Drugi i trzeci etap zadania „Rozwój i zwiększenie wykorzystania energii słonecznej w miejskich jednostkach organizacyjnych” to kolejna odsłona projektu polegającego na montażu paneli fotowoltaicznych na dachach 23 budynków miejskich jednostek organizacyjnych (placówek oświatowych, DPS, przedszkoli). Działania te są ściśle związane z wdrażaną Strategią Miasta Floating Garden 2050 oraz planowanymi do osiągnięcia celami zawartymi w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Najbardziej kapitałochłonnym zadaniem w celu operacyjnym I.1. jest „Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza – Gepard” – zakup sześciu autobusów elektrycznych w łącznej kwocie 18 450 000 zł. Zadanie wpisuje się w realizowany przez Miasto Program elektromobilności, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz realizacja działań łagodzących zmiany klimatu. Oprócz planowanego zakupu taboru bezemisyjnego w ramach szeroko pojętej elektromobilności realizowane będą następujące działania: Przebudowa zajezdni przy ul. Klonowica, zakup i montaż stacji szybkiego ładowania pojazdów oraz udział w projekcie badawczym NCBiR – Polski E-Bus. Na podniesienie jakości życia mieszkańców wpływa również zwiększanie dostępności terenów zielonych. Stąd ważnym z punktu widzenia rozwoju Miasta jest zadanie „Mare Dambiensis”, w ramach którego planowane jest Zagospodarowanie rekreacyjne terenu przy ul. Grobla z wykorzystaniem dostępu do Odry czy budowa zakątków kajakowych. Kolejnym istotnym zadaniem jest „Rozbudowa sieci EKOPORTÓW wraz z wyposażeniem i usprawnienie systemu obsługi mieszkańców w Gminie Miasto Szczecin - etap II” z lokalizacją przy ul. Taczaka, który ma bardzo duże szanse na otrzymanie wysokiego dofinansowania ze środków zewnętrznych. Całościowe nakłady przeznaczone na to zadanie wynoszą 4 mln zł. Cel operacyjny I.2. **Rewitalizacja i rozwój przestrzeni miejskiej** gromadzi zadania skoncentrowane wokół procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego terenów zakwalifikowanych - zgodnie z przeprowadzoną diagnozą stanu miasta - jako obszary zdegradowane. Zintegrowane działania rewitalizacyjne na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, prowadzone są przez uczestników procesu, na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji. Osią prowadzonych działań jest proces przekształceń społecznych, ekonomicznych i przestrzennych obszaru skupionego bezpośrednio przy śródmiejskim odcinku Alei Wojska Polskiego. Działania prowadzone są w ramach projektu „**Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej i zabudowy śródmiejskiego odcinka Alei Wojska Polskiego w Szczecinie**”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, który został wybrany w zorganizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju) konkursie na „**Modelową rewitalizację miast**”. Łączna wartość projektu przewidzianego do realizacji w latach 2015 - 2018 wynosi 4.180.100 zł, z czego kwota dotacji pokrywa 90% wydatków (10% wkład własny Gminy Miasto Szczecin). Niezależnie od działań dotyczących bezpośrednio **Obszaru rewitalizacji** - obejmującego Osiedla Centrum, Śródmieście-Zachód oraz Turzyn - realizowanych jest szereg działań o charakterze rewitalizacyjnym w ramach opracowanych przez Gminę Miasto Szczecin projektów "Niwelacja błędów infrastrukturalnych poprzez sztukę ulicy - Street Art" oraz programu „Poprawa estetyki przestrzeni miasta Szczecin” - prowadzonych przez organizacje pozarządowe, partnerów społecznych oraz instytucjonalnych, na obszarze całego miasta. Dzięki prowadzonym działaniom rewitalizacyjnym podnoszony jest poziom aktywizacji społecznej mieszkańców oraz wzrasta poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, co bezpośrednio wpływa na poprawę standardu i poziomu życia mieszkańców. Planowane w latach 2019-2023 działania szacowane są na prawie 100 mln zł. Możemy wśród nich wyróżnić także inne zadania, jak np. „Modernizacja budynków zasobu Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasto Szczecin objętego funduszem remontowym”, planowana do realizacji w roku 2019. Całość nakładów to ponad 15 mln zł. Innym przykładem są działania w ramach projektu "II etap modernizacji Willi Lentza" – dofinansowanego ze środków unijnych.

Z kolei cel operacyjny I.3. **Wspieranie rozwoju efektywnych usług społecznych** odnosi się głównie do ochrony i promocji zdrowia, wspierania rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców oraz zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci. Głównym dysponentem środków w przedmiotowym celu operacyjnym jest Biuro Inwestycji i Remontów Oświatowych z takimi zadaniami jak „Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej Gminy Miasto Szczecin – etap II”, które jest najbardziej kapitałochłonnym zadaniem z nakładami całościowymi w wysokości 26 322 613 mln w latach 2019-2020. Do innych zadań realizowanych w tym celu operacyjnym należy m.in.: „Centrum Aktywności Lokalnej w Podjuchach”, rozpoczęcie realizacji zadania planowane jest jeszcze w bieżącym roku, „Budowa Zespołu Boisk na Bandurskiego” z dużymi szansami na uzyskanie wysokiego dofinansowania z Ministerstwa Sportu, czy „Modernizacja obiektów Miejskiej Biblioteki Publicznej”.

Wykres poniżej obrazuje podział nakładów finansowych w celu I. **Szczecin - miasto wysokiej jakości życia** z podziałem na poszczególne cele operacyjne.

Drugi cel Strategii Rozwoju Szczecina 2025 odnosi się przede wszystkim do zagadnień gospodarki oraz aktywnego wspierania przedsiębiorczości szczególnie w zakresie tworzenia przyjaznego otoczenia przyczyniającego się do powstawania i dalszego rozwoju istniejących już przedsiębiorstw oraz tworzenia nowych miejsc pracy. **Cel strategiczny II. Szczecin – miasto nowoczesnej, konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki** w odniesieniu do Zidentyfikowanych potrzeb budżetowych Miasta w zakresie wydatków majątkowych możemy rozpatrywać w oparciu o dwa cele operacyjne. Pierwszy z nich to cel **II.1. Wspieranie rozwoju biznesu lokalnego i dopływu inwestycji zewnętrznych**, w którym głównym dysponentem środków jest Wydział Inwestycji Miejskich. Kluczowym z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości oraz lokowania inwestycji i biznesu w Szczecinie będzie utworzenie strefy „Park Dąbie”, które znajduje się w budżecie Miasta pod zadaniem „Park Dąbie – strefa przedsiębiorczości”. Strefa przedsiębiorczości skierowana będzie przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw. Przechodząc do przedstawienia najważniejszych inwestycji planowanych do realizacji w ramach celu operacyjnego **II.3. Zdynalizowanie rozwoju turystyki z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych i dziedzictwa historyczno-kulturowego** należy zwrócić w szczególności uwagę na zadania prowadzone przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Najbardziej kapitałochłonne będą inwestycje związane z poprawą infrastruktury rowerowej w Mieście. Do takich zadań należą: „Budowa i przebudowa trasy rowerowej wzdłuż alei Wojska Polskiego” z łącznymi środkami finansowymi w wysokości 25 mln zł. Kolejne inwestycje to „Budowa przystani jachtowej wraz z uzupełnieniem infrastruktury Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego nad Zatoką Śpiącego Suma” z nakładami finansowymi w wysokości ponad 9,1 mln zł oraz „Zagospodarowanie terenu w obrębie stadionu K.S. Arkonii przy ul. Arkońskiej” w kwocie 4,5 mln zł – zwycięski projekt Szczecińskiego Budżetu Obywatelskiego realizowany przez Biuro Strategii.

Sumę nakładów finansowych w celu **II. Szczecin - miasto nowoczesnej, konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki** z podziałem na poszczególne cele operacyjne przedstawia wykres poniżej.

Cel strategiczny III. Szczecin – miasto o wysokim kapitale intelektualnym określa działania skoncentrowane na rozwoju gospodarki opartej na wiedzy oraz kładzie bardzo duży nacisk na społeczeństwo informacyjne. Realizacja założeń tego celu sprzyja budowie atrakcyjnego i rozpoznawalnego ośrodka naukowego, który będzie wychodził naprzeciw oczekiwaniom partnerów zewnętrznych. W ramach celu operacyjnego III.1. **Budowanie kapitału społecznego szczecinian, wzrost zaufania między ludźmi, poprawa relacji Miasto-Obywatel oraz pobudzanie aktywności społecznej** znajduje się wiele działań prowadzonych w ramach tzw. budżetu partycypacyjnego, czyli takiego zakresu zarządzania finansami Miasta, w którym decyzję o wyborze konkretnych inwestycji podejmują mieszkańcy. Z jednej strony są to działania prowadzone w ramach Rad Osiedli (zadanie „Współfinansowanie inwestycji Rad Osiedli” z łącznym budżetem na rok 2019 wynoszącym ponad 7 mln) z drugiej niezwykle istotny projekt jakim jest Szczeciński Budżet Obywatelski, znajdujący się w celu operacyjnym III.1. pod zadaniem „Rezerwa celowa na projekty wybrane w ramach budżetu obywatelskiego” w łącznej kwocie 11,1 mln zł. Do rozwoju społeczeństwa informacyjnego przyczyniają się z kolei zadania prowadzone przez Wydział Informatyki, w tym „Informatyzacja” z łącznymi nakładami w latach 2019-2021 w wysokości 12 mln zł. Kolejny cel operacyjny to III.3. **Poszerzanie zakresu dostępności i jakości edukacji**, w którym głównymi dysponentami środków jest Biuro Inwestycji i Remontów Oświatowych z zadaniem „Poprawa stanu technicznego obiektów oświatowych” w łącznej kwocie ponad 118 mln zł. W ramach tego zadania prowadzone będą zadania takie jak: „Budowa i modernizacja boisk szkolnych”, „Poprawa stanu technicznego obiektów oświatowych”, „Program budowy i modernizacji sal gimnastycznych”, „Program budowy małych boisk i placów zabaw w przedszkolach”, „Program modernizacji burs i internatów w szczecińskich placówkach oświatowych”. Do innych kapitałochłonnych inwestycji, należy zadanie Wydziału Inwestycji Miejskich, pod nazwą „Budowa Szkoły Podstawowej przy ul. Kredowej w Szczecinie” z nakładami finansowymi w wysokości ponad 49,1 mln zł. W ramach tego celu operacyjnego prowadzone będą także: „Budowa hali basenowej z zapleczem przy Szkole Podstawowej Nr 51 przy ul. Jodłowej” z łącznym budżetem na lata 2019-2021 wynoszącym ponad 29 mln zł; oraz „Budowa sali gimnastycznej w Zespole Szkół Elektryczno-Elektronicznych przy ul. Racibora 60/61” z łącznymi kosztami na lata 2019-2020 w wysokości 15,2 mln zł.

Poniższy wykres przedstawia podsumowanie nakładów finansowych Miasta na wydatki majątkowe realizowane w ramach celu III. **Szczecin - miasto o wysokim potencjale kapitału intelektualnego** z podziałem na poszczególne cele operacyjne.

Działania podejmowane w ramach celu strategicznego **IV. Szczecin – atrakcyjne miasto metropolitalne** mają na celu wspieranie tworzenia spójnego ośrodka metropolitalnego, w którym duży nacisk kładziony jest na zintegrowane podejście do rozwoju. Istotnym elementem tego procesu jest współpraca terytorialna oraz międzynarodowa w zakresie sieci przepływu informacji, wiedzy i kooperacji naukowej, gospodarczej i kulturalnej. Wzmocnienie połączeń sieciowych i poprawa dostępność transportowej to kolejne zagadnienia obejmujące IV cel strategiczny mające zasadniczy wpływ na rozwój Miasta. Równie ważnym czynnikiem jest prowadzenie działań i realizacja projektów budujących prestiż Miasta w kraju i na arenie międzynarodowej. Odnosząc się do wszystkich celów operacyjnych Strategii Rozwoju Szczecina 2025, najbardziej kapitałochłonnym jest cel **IV.2. Poprawa dostępności transportowej i układu komunikacyjnego miasta**. Przyczynia się do tego nagromadzenie w przedmiotowym celu inwestycji drogowych. Zadaniem, które będzie pochłaniało największe nakłady inwestycyjne będzie „Modernizacja dostępu drogowego do Portu w Szczecinie: przebudowa układu drogowego w rejonie Międzyodrza”. Całkowita wartość zadania to 465,4 mln zł, a jego realizacja planowana jest w latach 2019-2022, przy czym największe wydatkowanie środków zaplanowane jest na lata 2020 i 2021. Zgodnie ze złożonym wnioskiem aplikacyjnym, inwestycja ma duże szanse na uzyskanie sporego dofinansowania środkami zewnętrznymi. Następnym działaniem prowadzonym w ramach celu operacyjnego IV.2. jest II etap „Budowy i przebudowy torowisk w Szczecinie”, na które przeznaczone zostaną środki finansowe w wysokości ponad 338 mln zł, a realizacja inwestycji planowana jest na lata 2019-2023. Inwestycja uzyskała wysokie dofinansowanie zewnętrzne, w odniesieniu do całościowych nakładów jest to kwota stanowiąca blisko 72,74% wszystkich środków finansowych przeznaczonych na realizację tego zadania. Kolejnym kluczowym zadaniem jest „Budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Łęko wraz z infrastrukturą na przebiegu Trasy Średnicowej dla obsługi wewnątrz aglomeracji ruchu pasażerskiego w Szczecinie” z budżetem wynoszącym 126 mln zł. „Szczecińska Kolej Metropolitalna” to kolejne zadanie prowadzone w ramach przedmiotowego celu operacyjnego, którego nakłady finansowe kształtują się na poziomie 79 mln zł. W projekt ten zaangażowanych jest dziesięć podmiotów, w tym Miasto Szczecin, Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., województwo zachodniopolskie, Miasto Stargard oraz Gminy Goleniów, Gryfino, Kobylanka, Police i Stargard. W ramach przedmiotowego zadania planowana jest budowa 118 km sieci kolejowej z czterdziestoma przystankami, modernizacja istniejących torowisk, budowa węzłów komunikacyjnych w tym parkingów typu Park&Ride oraz Bike&Ride. Wydatki Miasta Szczecin w zakresie realizacji Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej w latach 2019-2023 wyniosą ponad 79 mln zł, z czego dofinansowanie ze środków unijnych będzie wynosiło blisko 54 mln zł. Następnie należy odnieść się do jeszcze jednego zadania mającego szczególne znaczenie dla poprawy dostępności transportowej w mieście oraz jakości życia mieszkańców. Jest to „Zakup bezemisyjnego taboru autobusowego” w kwocie 25 mln zł z realizacją w 2020 roku, w którym dofinansowanie zewnętrzne będzie się kształtowało na poziomie 58%. Wszystkie zadania opisane w ramach celu operacyjnego IV.2. „Poprawa dostępności transportowej i układu komunikacyjnego miasta” wpisują się w priorytet rozwojowy Miasta Szczecin opierający się na poprawie jakości życia i czystości środowiska oraz tworzeniu silnego ośrodka metropolitalnego. Niezwykle ważne z punktu widzenia rozwoju jest inteligentne zarządzanie Miastem, transportem miejskim oraz kreowaniem przestrzeni

publicznej. Inwestycje określone w Zidentyfikowanych potrzebach budżetowych Miasta w zakresie wydatków majątkowych w szczególności w ramach celu operacyjnego IV.2. odzwierciedlają potencjał Miasta w zakresie oszczędności energii oraz przekształceń w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, co stanowi element tzw. zrównoważonego rozwoju. W ramach przedmiotowego celu operacyjnego planowane są również inwestycje mające na celu poprawę infrastruktury drogowej Miasta. Kolejną kluczową inwestycją drogową będzie „Przebudowa ciągów komunikacyjnych DK 31 - rozbudowa skrzyżowania ul. Floriana Krygiera z ul. Granitową z odcinkiem drogi w kierunku autostrady A6” z łącznymi nakładami wynoszącymi 83 mln zł, realizowana w latach 2019-2020 oraz „Przebudowa ulic: Niemierzyńskiej, Arkońskiej, Spacerowej do al. Wojska Polskiego, etap III - Przebudowa ul. Arkońskiej (od pętli tramwajowej "Las Arkoński" do Al. Wojska Polskiego)” realizowana w latach 2018-2019 z nakładami finansowymi na poziomie 91,5 mln zł. Z kolei budowa „Węzła przesiadkowego Głębokie - modernizacja skrzyżowania przy al. Wojska Polskiego/ul. Zegadłowicza/ul. Kupczyka/ul. Miodowa wraz z remontem ul. Kupczyka do granic administracyjnych Szczecina” realizowana będzie w latach 2019-2020, a środki finansowe przeznaczone na prowadzone działania wyniosą 30 mln zł. Cel operacyjny **IV.3. Wspieranie rozwoju i harmonizacja metropolitalnych funkcji Szczecina oraz realizacja projektów budujących prestiż miasta** przewiduje realizację dwóch kluczowych dla rozwoju miasta inwestycji. Pierwszą z nich jest zadanie „Fabryka Wody - budowa aquaparku”. Drugą inwestycją mającą wpływ na wzrost prestiżu miasta jest inwestycja pn. „Przebudowa Stadionu Miejskiego im. F. Krygiera” z nakładami finansowymi sięgającymi 290 mln zł. Warto zaznaczyć, iż 30 mln zł pochodzi z dotacji przekazanych na wykonanie przedmiotowej inwestycji, a w zakres modernizacji stadionu wchodzi również budowa centrum szkolenia dzieci i młodzieży. Podsumowanie wydatków przeznaczonych na realizację celu strategicznego IV. Szczecin - atrakcyjne miasto metropolitalne przedstawia wykres poniżej.

